

Institutiones Theologicae Ad Usum Seminariorum

Simonnet, Edmond

Venetiis, 1731

Resp. 1. Deus præsentia omnia cogniscit.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-83594](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-83594)

ARTICULUS III.

Utrum Deus cognoscat praesentia & praeterita.

RESPONSIO I.

Deus praesentia omnia cognoscit. Est de fide.

Prob. 1. ex Script. in qua haec veritas evidenter exprimitur. Nam dicitur ad Hebr. c. 4. Non est ulla creatura invisibilis in conspectu ejus. Omnia autem nuda & aperta sunt oculis ejus. Genes. c. 1. Vidit Deus cuncta, quae fecerat, & erant valde bona. Et Job. c. 28. Ipse (Deus) fines mundi intuetur, & omnia, quae sub sole sunt, respicit. Et Ecclesiastici c. 23. Omnia videt oculus illius. oculi Domini multo plus lucidiores sunt super solem, circumspicientes omnes vias hominum, & profundum abyssi, & hominum corda intrinsecas in absconditis partes. Domino enim Deo, antequam crearentur, omnia sunt agnita: sic & post perfectum respicit omnia. Quibus Scripturae textibus minutissimorum etiam quorumlibet existentium manifeste comprehenditur distincta cognitio, quae ulterius demonstrari potest ex iis locis, quibus asseritur Deum etiam minimorum quorumque providentiam habere, ut cum Matth. c. 10. Christus ait: Nonne duo passeret asse vaneunt, & unus ex illis non cadet super terram sine Patre vestro? Vestri autem capilli capitis omnes numerati sunt. Nolite ergo timere: multis passeribus meliores estis vos. Nam si Deus rebus etiam minutissimis providet, quomodo hominum praesertim sibi amicorum providentiam non habebit? Cum autem providentia, quam circa minutissima quaeque exercet Deus, non sit tantum generalis, qualem v. g. reges circa subditos suos exercent; talis enim supremo & perfectissimo provisorio minime congruit; sed in singula, quibus Deus providet, distincte cadat; non potest esse sine distincta cognitione singulorum. Ergo, &c.

Prob. 2. Ratione. Intellectus divinus potest cognoscere id omne, quod habet realem & intrinsecam cognoscibilitatem. Nam hoc potest etiam intellectus creatus, ut experientia docet. Atqui omnia praesentia habent realem & intrinsecam cognoscibilitatem. Reales enim & intrinseca cognoscibiles est affectio omnis entis in actu. Ergo Deus potest distincte cognoscere omnia praesentia. Ergo re ipsa omnia praesentia cognoscit. Intellectus enim divinus, cum sit infinitus simpliciter in genere intelligentis, sic ut in genere intelligentis nihil melius esse vel cogitari possit, semper est in actu intelligendi id omne, quod potest intelligere.

Obj. S. Hieronymus Comment. in Habacuc c. 1. Deo minutissimorum existentium distinctam cognitionem aperte denegat. Sic enim loquitur: Sicut in hominibus etiam per singulos Dei currit providentia, sic in ceteris animalibus generalem quidem dispositionem & ordinem, cursumque rerum intelligere possumus. Verbi gratia, quomodo nascatur piscium multitudo, & vivat in aquis: quomodo reptilia & quadrupedia oriantur in terra, & quibus alantur cibis. Ceterum absurdum est, ad hoc Dei deducere majestatem, ut sciat per momenta singula quot nascantur culices, quotque moriantur: quae cicicum, & pulicum, & muscarum sit in terra multitudo: quanti pisces in aqua natent, & qui de minoribus majorum praeda cedere debeant. Non sumus tam fatui adulatores Dei, ut dum potentiam ejus etiam ad ima detrahimus, in nos ipsos injuriosi simus: eandem rationabilium quam irrationabilium providentiam esse dicentes. Ex quo liber ille apocryphus stultitia condemnandus est, in quo scriptum est quendam Angelum nomine Tyri praesse reptilibus. Et in hanc similitudinem piscibus quoque & arboribus & bestiis universis proprios in custodiam Angelos assignatos. Ergo, &c.

Respondent satis communiter Scholastici, sic distinguendo ant. S. Hieronymus denegat Deo minutissimorum existentium distinctam cognitionem, conjunctam cum amore & benevolentia, qua Deus homines profecquitur, eisque providet, C. ant. Denegat simpliciter, N. ant. Hac responsione excusatur S. Doctor: sed mens Simonnet Theol. Tom. I.

ejus, ut videtur nobis, non satis attingitur. Nam, ut nobis videtur evidenter colligi ex textu, S. Hieronymus, & quidem recte negans eandem esse hominum & ceterorum animalium providentiam, hoc discrimen constituit in eo, quod Dei providentia currat per singulos homines, non item per singula alia animalia, ita ut Deus hominibus non solum universaliter, sed etiam singulariter, ceteris vero animalibus non singulariter, sed universaliter tantum provideat; seu ita ut Deus non solum hominum multitudini, sed etiam singulis individuis hujus multitudinis, ceterorum vero animalium multitudini tantum provideat, & ita specialem hominum, ceterorum vero animalium generalem tantum curam gerat. Quod ut probet, asserit non sine absurditate, & divinae majestatis depressionem dici posse, quod Deus singulorum animalculorum, imò & piscium, ac proinde & ceterorum animalium distinctam cognitionem habeat, sine qua tamen distincta cognitione singulorum animalium curam gerere non potest. Itaque videtur nobis hac in re lapsus, ac deferendum esse S. Hieronymum.

S. autem Hieronymo respondemus, cum Deus sit intime praesens per suam immensitatem omnibus omnino existentibus etiam minutissimis, & omnia omnino existentia etiam minutissima habeant intrinsecam cognoscibilitatem, omnia omnino existentia etiam minutissima non posse non distincte cognosci ab intellectu divino, cujus vis in cognoscendo infinita valet ad simul cognoscenda plura & plura in infinitum, sive magna sint, sive minuta. Neque ita sentiendum de scientia divina, eam ad ima detrahimus, sed extendimus; cum per hanc etiam minutissimorum distinctam cognitionem non impediatur aut retardetur à distincta contemplatione majorum aliorum quorumcumque cognoscibilium: sicut neque potentiam divinam elevamus, cum eam extendimus ad productionem, & conservationem, aut destructionem etiam minutissimorum entium, quia hoc exigit ratio primi ac supremi entis, nec inde impeditur aut retardari potest à productione vel conservatione entium quorumlibet aliorum nobilissimorum. Similiter neque providentiae divinae detrahimus, cum asserimus Deum providere singulis minutissimis pro eorum modulo, quia inde ne minimum quidem potest impeditur vel retardari à speciali providentia circa nobiliores substantias etiam singillatim exercenda.

RESPONSIO II.

Deus cognoscit etiam omnia praeterita. Est de fide.

Prob. 1. ex Script. Nam 1. haec Apostoli verba ad Hebr. c. 4. Non est ulla creatura invisibilis in conspectu ejus: omnia autem nuda & aperta sunt oculis ejus, generalia sunt, & generaliter accipienda; cum nulla sit ratio ea restringendi; proindeque tam de praeteritis quam de praesentibus intelligi debent. 2. Dicitur Psal. 138. Ecce, Domine, tu cognovisti omnia, novissima & antiqua, hoc est praeterita. Et Ecclesiastici c. 39. Opera omnis carnis coram illo, & non est quidquam absconditum ab oculis ejus: à seculo & usque in saeculum respicit, & nihil est mirabile in conspectu ejus. Certè si opera omnis carnis sunt coram Deo, si à saeculo usque in saeculum respicit, omnia sive praeterita, sive praesentia, sive futura, semper & invariabiliter intuetur. Et si nihil mirabile est in conspectu ejus, certè quia nihil planè ignorat, aut ignorare potest; admiratio enim ignorantis est. Hinc Deus aliquando singulis hominibus reddere poterit, & reddet secundum opera eorum. Hinc, ut eodem loco prosequitur Ecclesiasticus, non est dicere: Quid est hoc, aut quid est istud? omnia enim in tempore suo querentur, hoc est, à Deo ponderabuntur, & laude vel vituperio, mercede vel poena digna afficientur.

Prob. 2. Ratione. Nam Deus cognoscit omne cognoscibile. Sed praeterita sunt cognoscibilia, ut docemur experientia nostra. Ergo, &c. Praeterea, Deus distincte cognoscit omnia praesentia, ut superiori Respons. demonstratum est. Sed omne, quod semel cognoscit, semper & pro semper eodem planè modo cognoscit.

D 2 Ergo